

MAGYARÁG

1938. Iul. 24

VII. No. 204

I lei

Proprietar: „Frima” S. A. inreg. la Trib.
Bihor Fsoc. 1798—1938

Administrator delegat și girant responsabil
Văduva lui PĂSZTOR EDE

Fondator: PĂSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. Zoltán Eugen

Inregistrat în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Külföldi udvarok is gyász- öltönek Mária királyné haláláért

Hivatalosan közlik Londonból, hogy július 23 után az angol uralkodópár Párisból való hazatérése után az angol királyi udvar két hétre gyászt ölt. Az udvari főszertartásmester és a Foreign Office egyik osztályfőnöke megjelentek a román követségen és részvételüket fejezték ki, július 25-én a londoni görög szertartású székesegyházban a román követség gyászmisét tartat.

Athénből jelentik, hogy a görög királyi udvar háromhetes gyászt öltött Mária román királyné halála miatt. Számos előkelőség írta be nevét a követség könyveibe.

Mint Liszabonból jelentik, Samparo külügyi államtitkár megjelent a liszaboni román követségen és Salazar elnök, valamint a portugál kormány részéről részvételüket fejezte ki Mária királyné halála miatt.

A pápai nuncius, az angol és olasz követek szintén kordoleáltak.

A magyar fővárosban akkreditált külföldi diplomáták megjelentek a román követségen és részvételüket fejezték ki.

Belgrádi-jelentés szerint, az ottani román-jugoszláv szövetség Mária királyné halála alkalmából gyászülést tartott, amelyen Markovics elnök meghatározó szavakkal idézte fel a királyné alakját.

Hivatalosan jelentik Londonból, hogy a kerti hercegi pár pénteken reggel utazik Bucurestibe, hogy VI. György királyt Mária királyné temetésén képviselje. Repülőgépen mennek Bécsig, onnan vasuton folytatják útjukat.

Az összes Bucurestiben székelő követségek intézkedtek, hogy zászlóikat borítsák lila színekbe. Ugyancsak lila színű zászlókat tűztek ki a közintézmények is.

A bucurestii szállókban lakosztályokat foglaltak le a temetésre érkező külföldi előkelőségek számára.

Marioara jugoszláv királyné

szombaton, 23-án érkezik a fővárosba.

Franciaországot Mittelhauser

tábornok, a legfőbb hadseregtanács tagja, Misofé sorhajókapitány és Thierry követ fog-

Oradea gyásza

A városi tisztviselők felvonulása a Mária szobor előtt

Csütörtök este 8 órakor a városháza tisztviselői, az üzemek tisztviselői és munkásai vonultak fel Mária királyné szobrához. A menet élén dr. Carpișeanu polgármester és Nestorescu alpolgármester haladtak. A szobor talapzatánál elhelyezték a város hatalmas és díszes élővirágból font koszorúját.

Majd néhány percig néma csendben vigyázz állásban rótták le kegyeletes emlékezésüket a Nagy Királyné szobra előtt.

Inner a menet I. Ferdinand király lovasszobra elé vonult, amelynek talapzatára óriás nagy virágkoszorút helyeztek Oradea város nevében.

ORADEA VAROS POLGARAI!

Öfelsége Mária királynő földi maradványait Curtea de Argeșen vasárnap, július 24-én, délután 5 óra 30 perckor helyezik örök nyugalomra.

Ezen a napon és ebben az órában istentisztelet lesz az ország területén minden város és minden falu templomában, gyászmise lesz, amelyen a hatóságok, tisztviselők, iskolák zászlóval vonulnak fel és részvesznek a nemzeti, kulturális és szakmai egyesületek.

Felhívást intézünk Oradea polgárságához, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen a mély kegyeleti akción és fejezzék ki utolsó hódolatuként örök hálájukat és elismerésüket Annak elvesztéséért, aki örökre megmarad népünk szívében és aki ma Románia történelmének dicsőséges oldalaira kerül fel.

Oradea, 1938 július 23.

Florescu Vasile ezredes
prefektus.

Cornel Cărpinișeanu
polgármester.

Gyászünnepségek a Csarnokban

A Városi Vasút irodaépületének nagytermében a villamosvasuti alkalmazottak tartottak gyászülést. Sas Emil igazgató méltatta Mária királyné emléket.

Gyászülést tartottak a munkások a Dreher-sörgyárban. A „Fulger” vasáruháiban.

A „Phoebus” vasöntőde szombaton Mária királyné emlékeztetése murkaszünetet rendelt el.

Csütörtök délelőtt impozáns gyászünnepségek keretében emlékezett meg a Star téglagyár és cserépgyár munkássága az ország nagy védnökéről, Mária királynérak haláláról. A munkát egy órára felfüggesztették az üzemből és az üzemvezető, az igazgatóság tagjainak jelenlétében, a meghatódott munkások előtt ismertette a gyász jelentőségét és kegyel a emlékezett meg az elhunyt nagy királynéről.

ják képviselni Mária királyné temetésén.

Samal, a csehszlovák köztársasági elnök kancellári hivatalának vezetője, felkereste Radu Crutescu román követet, akinek Benes elnök részvételét tolmácsolta. A prágai ortodox templomban vasárnap istentiszteletet tartanak.

EGY ORSZÁG gyászának visszhangja csendül ki a bucurestii rádió disztíngvált finom műsorán keresztül. A hírszolgálaton és az elhunyt Mária királyné méltatásán kívül csöndes a rádió és ez a néma hallgatás mély kifejezője a gyásznak. Időnként felharsannak a gyászkiáltások a megafonban és Beethoven, Wagner, Mozart gyászindulói, mélebus melódiai áradnak szét a világűrben. Tegnap este, Grieg: Aase halála könnyeztette meg a rádió hallgatóságát, amely a Peer Gynt csodás zeneszerzőjének eme akkordjain keresztül érezte a legszentebb Anya elvesztése feletti fájdalmat.

EGYETLEN NAP alatt virágerdővé varázsolták a gyász pompázó fényében tündöklő királyi szobor környékét. Egész nap járultak a testületek, hatóságok képviselői a szobor elé koszorúkkal, amelyeket elhelyeztek a szobor tövében. Ott színeskednek az ezerszínű virágokból font koszorúk, mint a város részvételének kifejezője.

Tegnap délután az újságírók köre, amelynek keretén belül román és kisebbségi újságírók találkoznak harmonikus egységben, küldöttségileg jelent meg a szobor előtt és helyezte ott el az Újságírók Klubjának lila, piros, sárga és kék virágokból font koszorúját. Az újságírók küldöttsége némán tisztelt meg a nagy királyné, a Toll hősének ércbeöntött alakja előtt.

Kevéssel ezután az államrendőrség tisztikarának küldöttsége helyezte el koszorúját a szobor talapzatánál, Petruce csendőrezredes és Popoviciu rendőrkapitány vezetésével.

Egész nap érkeznek a testületek újabb és újabb koszorúi és a magánosok egyszerű virágcsokrai.

Egy királyné emlékei

Irla: Mária királyné.

Uj hazámban visszaemlékeztem a windsori illatokra is. Ezek már ünnepélyesebbek voltak, nem voltak olyan közvetlenek, mint az osbornei illatok. Windsor, bár maga volt a megtestesült pompa és fény, nem hatott úgy a szívemre, mint Osborne.

VIKTÓRIA NAGYMAMA AKTATÁSKAI

A hatalmas kastély emléke a gerániumok és rózsák illatával asszociálódott. De különösen megmaradtak emlékezetemben a hosszú zegzugos folyosók, amelyekben gyönyörű képek és szobrok voltak. Ezek a folyosókön vártunk mindig a nagymamára, Viktória királynéra.

Gyakran nagyon soká kellett rá várni, mert a nagymama, királyné lévén, rendkívül elfoglalt asszony volt. Sohasem lehetett őt egy csomó fekete aktatáska nélkül látni. Minden aktatáskában egy kis papírszelet lógott ki s erre volt felírva az aktatáska tartalma. Sőt egész homályosan úgy emlékszem, hogy még étkezésnél is ott voltak a nagymama tányérja mellett ezek az aktatáskák. De lehet, hogy erre már tévesen emlékszem.

Itt találkoztam Gladstone-nal és feleségével. Mrs Gladstone nagyon mély hatást tett rám, hosszú fekete selyemsleppjével, amelyet mindig karjára csavarva viselt. Emlékszem Lady Elyre is, akinek gömbölyű hajfürtök simultak szorosan mindkét arcára. Igen különös jelenség volt. — Sok más embert is láttam ott, azonban ezeknek az alakja már elmosódott emlékezetemben.

Nem tudok visszaemlékezni, láttam-e valaha lord Beaconsfieldet. Csak arra emlékszem, hogy nagyon meg voltunk hatva, amikor megtudtuk, hogy kedvenc virágunk, a pünkösd rózsá, az ő kedvenc virága is.

Mennyire a történelemé már mindez!

Balmoralra már csak homályosan emlékszem. Ez azért van, mert gyermekkorom óta nem tértem oda vissza.

SKÓT HANGULATOK.

Sokan mosolyogni fognak azon, hogy Skóciára úgy emlékszem, mint a napfény, nem pedig mint az eső országára. Nővéreimmal együtt nagyon nagyon szerettük Skóciát. — Misztikus varázssal hat rám most is az emléke. Hullámzó, füves dombok követték egymást hosszú sorban és a kis bokroknak olyan színük volt, mint bizonyos barna szemeknek. A szürke moha olyan volt, mint a puha párna, lágyan süppedt el benne a lábam. S a távolban, már egészen a horizonton, szinte már

a felhőkbe burkoltan, a szoknyás pásztor állott, sáljába burkolózva, melette skót juhászkutyája és körülötte juhnyája.

Szinte még érzem — nem tulságosan nagy örömeimnek — a gyömbérbor és whisky ízét, amellyel a falusiak mindenáron megkínáltak, ha meglátogattuk szürke kunyhóikat. Sokkal jobban szerettük ennél a zabból készült kalácsot és az áfonyajamot.

Természetes itt is megjelent időnként nagymama, a királyné. Nyitott hintóban ment, két hatalmas szürke ló vitte, örök egyhangu trappban, a kemény gránit országutakon. Egyszer nagymama magával vitt bennünket a híres Dhu-Lochba, ahová sohasem sül be a nap. Sohasem fogom elfelejteni Dhu-Locho. És nem fogom elfelejtetni azt a titokzatos részt sem, az Abergeldie Castle felső falán. A régi időben ezen a részen át forró ólmozt öntöttek ostromló ellenség fejére. Kegyetlen, de lebilincselő látvány volt ez a rés ott a falban és milyen képeket hívott lelkünkben életre.

Vázlatszerűek ezek az emlékek, de azért nagyon élénken élnek bennem és különösen

élénken és fájón éltek bennem akkor, szörnyű magányomban és egész csodálatos, varázslatos erővel hatottak rám.

MALTA KERTJEI.

De mindenekelőtt Málta emléke lobogott bennem... Elvesztett paradicsom.

Málta! A dél minden ragyogása, káprázó, pompázó ragyogás, fiatal lelkembé zúdult abban a korban, amikor még minden csodálatos. Tizenhárom éves voltam akkor és sze meim akkor kezdtek megnyitni a természet szépségei számára.

Ó, San Antonio kertjei! Csodálatos befalazott kertek, melyek egymásba nyitak! Kavicsos utjaik cikcokban húzódtak el az óriási virágágyak között. Ezekben a virágágyakban minden a legnagyobb bőségben termelt. Rózsák, gerániumok, verbéniák és jázminok és sok más virág tengerei kavargtak itt és ömlöttek egymásba. Voltak itt egész különös déli virágok, amilyeneket azóta sem láttam.

És mindez uszott a nap izzó ragyogásában, egzotikus illatok kavargtak s a méhek ezrei nyüzsgtek ebben az illatáradatban. Színes szárnyu lepkek tették teljessé a csodálatos képet. És itt voltak a narancsfák mindmegannyi arany csillár! Hihetetlenül szép volt

minden, annyira más volt itt minden, mint az északi őv alatt.

Számunkra, gyermekek számára reveláció volt ez s annyira élveztük, annyira gyönyörködtünk benne, hogy ennek a gyönyörnek emléke egyik legkülönösebb impresszió az életemben.

Tökéletes, gondtalan gyermeki életet éltünk akkor, minden csupa öröm és boldogság volt, csupa gyönyörű új felfedezés, csupa barátság, szeretet és szépség. Csodavilág volt ez, amelyben mindenki jó és kedves volt és minden emberi lény, akivel találkoztunk, hozzájárult a boldogsághoz.

Atyánk, Edinburg hercege akkor a földközi tengeri flotta admirálisa volt és szüleink háza a jókedv és vendégszeretet központja volt.

KÖTELHAGCSÓMASZAS A HADIHAJÓN.

Mi négyen még tulságosan fiatalok voltunk ahhoz, hogy résztvegyünk a felnőttek szórakozásában, de annál élvezetesebbek voltak azok a szórakozások, amelyek nekünk osztályrészt jutottak: lovaglások, piknikek, látogatások különböző hadihajókon, ahol barátainkkal, a kis hajóinkkal együtt felmáztunk a nyaktörő kötélhágcsókra, kalandos kirándulások a sziget távolos részeibe, ahol, mint hamár Afrikában lettünk volna. Abban az időben még nem ismerték az autót és így minden utat vagy lóháton vagy kocsin tettünk meg és gyakran valóságos utazást jelentett eljutni azokra a helyekre, amelyek ma egy órán belül elérhetők.

Rendkívül érdekesek voltak a phöniciai romok, valamint a titokzatos inkvizitori palota. Itt volt a Szent Pál-öböl amelyben állítólag Szent Pál kikötött. Itt volt a Citta Vecchia, régi katedrálisával, bástyafalával, melyekben gyönyörű kertek voltak. Slimsben rengeteg színes, furcsa alakú kagylót találtunk. De mindenekelőtt itt volt a Boldog Völgy, amely első pillantásra csupa sziklának látszott, később azonban gyönyörű zöld ligeteket fedtünk föl a mélyén és itt voltak az olajfák alatt a tűndöklő nárciszok, melyekből hatalmas csokorral szedtünk össze karácsony napján.

Megkísértettek most magányomban a boldogság, a napfény, ártatlanság, a gondtalanság napjainak látomásai.

És milyen gyönyörű volt a megérkezés a málta kikötőbe alkonyatkor, mikor narancsszínű volt az ég és a tenger és minden hadihajón az angol Himnusz játszott a zenekar, a matrózok sapkájukat lenggették és éljeneztek.

Mindez elmúlt! De ezek a képek belevésődtek lelkembe örökre és soha, soha nem mosódtak el.

Megkéselte barátját egy aradi kiskorú fiú

Sulyos verekedés játszódott le tegnap délután az egyik aradi uccán. F. J. 18 éves lakatossegéd összeveszett az uccán S. F. nevű barátjával, aki az egyik timisoarai ezrednél teljesít szolgálatot s jelenleg szabadságon van itthon. A két fiatal fiú veszekedése verekedéssé fajult és F. J. zsebkésével többször hasbaszurta ellen-

felét, akit nagy vérvesztéssel szállítottak be a kórházba. Állapota sulyos, de még van a remény arra, hogy sikerül megmenteni az életét. A késelő fiút őrizetbe vette a rendőrség.

Fáradt, kimerült: Lemosás, borogatás valódi Dianával:

A spanyolországi harcok mérlege

A Havas-ügynökség jelent: Két évi elkeseredett küzdelem után a spanyolországi helyzet mérlege a következő: A köz társaságiak az ország területének több, mint egyharmadát uralják, a köztársasági kormány teljes kilenc tartomány-

ra terjeszti ki fennhatóságát, más öt tartományra pedig részben.

A 23 millió lelket számláló összlakosságból 8 millió 500 ezer lélek áll a köztársasági kormány fennhatósága alatt.

Tilos az alkalmazottat gyanúsítani

Bucurestiből jelentik: Érdekes felmondási ügyet tárgyalt a bucurestii ítéltábla. Nicolae Dumitrescu cégjegyzőt a Credit Minier bányavállalat sulyos vádra hivatkozva, felmondás nélkül elbocsátotta állásából. Dumitrescu a munkabíróshoz fordult és kétféle millió lei kártérítést kért felmondás és erkölcskártérítés címén a vállaltól. A Credit Minier nem tudta kellően igazolni a vádat és a munkabíróshoz a kereset értelmében elmarasztalta. A

Credit Minier a törvényszékhez felebbezett, ahol az első bírósági ítélet megváltoztatásával csupán a felmondási időre járó összeget állapították meg a felperes javára. Az ítéltábla nem fogadta el a törvényszék indokolását és megállapította, hogy a munkatörvény 79. szakasza alapján erkölcsi kártérítés is fizetendő akkor, ha sulyos vád közléseivel történt a felmondás és a vád tárgyává tett cselekményt nem sikerült bizonyítani.

A Curtea de argesi temetés programja

Július 24-én reggel 7 óra 30 perckor a cotrocenii palotában a magas klérus istentiszteletet tart. Az istentiszteleten részt vesznek a királyi család tagjai, a polgári és katonai előkelőségek, a rendkívüli követek, a kormány tagjai, a törvényhozó testületek tagjai, a missziók fejei és katonai kiküldöttek feleségeikkel, volt miniszterek, a Semmitöszék elnöke és főügyésze, az ország ör főparancsnok, az Akadémia elnöke, Ilfov megye prefektusa, a Mihai Viteazul rend lovagjainak küldöttsége.

Az istentisztelet után a koporsót a 4. huszárezred tisztjei egy hat ló által vont ágyutalpára helyezik.

Ebben a pillanatban 75 ágyulövés hangzik el.

A gyászmenet 8 órakor indul el a királyi palotából. A gyászmenet a következőképpen alakul: Bucuresti rendőrprefektusa, a 4. huszárezred egy eskadronja, templomi karok, a metropoliták, püspökök és a papság, hadirokkantak, a tartalékos tisztiek és frontharcosok egyesületének képviselői, Mária királyné koronáját egy vezérinspektor tábornok viszi, Mária királyné udvarmestere, a királyi tanácsosok sorfalat állanak, a halottas kocsit jobb és bal oldalán a királyi palotaőrség halad.

A halottas kocsit követik: Öfelsége a király, a királyi család, a rendkívüli követek, a miniszterelnök és a királyi tanácsosok, miniszterek, államtitkárok, a missziók fejei és katonai attasék, volt miniszterek, a Semmitöszék elnöke, a törvényhozó testületek tagjai, a Román Akadémia, a főpolgármester, stb.

A gyászmenet a cotrocenii palotából indul el, a Bulevardul Independentie, Bulevardul Elisabeta, Calea Victoriei, Kiseleff sosszén keresztül halad a királyi pályaudvarig. A pályaudvaron a koporsót a 9. huszárezred tisztjei helyezik el a gyászvagonban.

Az állomás perronján és a halottat vivő vonaton, csak azok foglalhatnak helyet, a kik résztvettek a cotrocenii palotában tartott istentiszteleten. A halottas vonat a pályaudvarról pont 12 órakor indul. Utána 15 perces időközben egy vagy két különvonat indul a többi hivatalos személyekkel. Ut közben az állomásokon megjelenik a papság, a hatóságok, az iskolák és az egyesületek képviselői.

A gyászvonat déli 12 órakor indul el a királyi pályaudvarról. 15 perc múlva indul két különvonat a meghívottakkal. A gyászvonat Titu, Golești és

Pitești állomásokon áll meg.

Az állomások perronján a papság és a hatóságok fogadják a gyászvonatot.

A gyászvonat délután négy órakor érkezik Curtea de Argeșbe. Diszszázad tiszteleg a vonat előtt. A 4-es huszárezred tisztjei veszik le a koporsót a vonatról és hat ló által vontatott ágyutalpra helyezik. Ebben a pillanatban 75 ágyulövést adnak le és az összes templomok harangjai megkondulnak.

A gyászmenet a következőképpen alakul: A 4-es huszárezred diszszázada, a kórusok, a klérus, a hadirokkantak küldöttsége, Öfelsége Mária királyné koronáját viszi egy

hadsergőfőfelügyelő tábornok két másik tábornokkal, Mária királyné udvarmestere, a halottaskocsi, a kordont a királyi tanácsosok képezik, a halottas kocsit oldalán az udvari katonai személyzet halad. A halottas kocsit mögött halad Öfelsége a király, a királyi család tagjai, a külföldi rendkívüli követek és küldött ségek, valamint a bucurestii hivatalos személyiségek a megállapított sorrendben, az argeși prefektus, és a curtea de argeși polgármester.

A gyászmenetet a hadsereg zárja be. Az ut két oldalán a hadsereg és az iskolák sora-

koznak fel.

Amikor a gyászmenet a kolostor elé ér, a koporsót a „Regina Maria” ezred tisztjei leviszik és a mise helyére viszik. A gyászistentisztelet után Öfelsége Mária királyné földi maradványait a királyi család tagjai és hivatalos személyiségek jelenlétében helyezik örök nyugalomra. 75 ágyulövés adja tudtul a temetést, a harangok megkondulnak.

Délután fél 6-kor, amikor a temetési szertartást megkezdik, az ország összes templomaiban gyászistentiszteletet tartanak a hatóságok jelenlétében. Minden üzlet és piac zárva tartandó.

Kötelező ruhaviselet: frakk, fehér nyakkendő, fekete mellyény, fekete keztyű és kiegészítések, a biróknak: tóga. Katonáknak: front-viselet. A nők gyászruhában, gyászfátyollal jelennek meg.

A „piaci elővásárlók” diktatúráját is letöri Oradea városa

Armand Calinescu belügyminiszter intézkedésére országos akció indult meg az árdragítás

normális polgári árat fogják megfizetni. Az árdragítás letörésére ala-

ellen. Oradea városa szintén bekapcsolódott abba a mozgalomba, amely az árdragítás letörését tűzte ki célul és már az első megmozdulásra eredményt nyel biztatnak. A városházán tartott értekezleten elhatározták, hogy leszállítják a legfontosabb közszükségleti cikket, a kenyér árát. Leszállították a zsir árát is és gondosan vigyáz a bizottság arra, hogy a hús ára sem lépje át a megengedett határokat.

Ezzel egyidejűleg mindent elkövetnek az árdragítás letörésére. Különösen az elővásárlók tiltott működését akadályozzák meg és már is letartóztattak több elővásárlót, akik a város határában várták a falusiakat és ott megvásárolva áruikat, hátul, a vám és a hatóságok megkerülésével hozták be a városba, hogy kétszeres áron hozzák azt forgalomba.

Általános megalégedést keltett a vendéglői árat normalizálása is. A helyes intézkedések után, ma már mindenki nyugodtan bemehet akárme-lyik vendéglőbe, mert biztos, hogy nem fognak két-háromszoros árat kérni tőle, hanem a

kult bizottság tovább folytatja működését és kiterjeszti működési körét. A piaci árusok,

Büntető fábla elé kerülnek a turnu-severini politikai gyilkosok

Még a liberális kormány alatt történt, hogy Turru-Severinben Vorvoreanu Marius volt képviselőt ismeretlen tettesek este az uccán vadászfegyverrel lelőtték. A vizsgálat folyamán Vorvoreanu több politikai el-

lenfelét gyanúsították a gyilkossággal. A vádlottak már az esküdtbíróságokat helyettesítő tábla elé kerülnek. Állítólag újabb adatok alapján szenzációs fordulat várható.

Letartóztatták büntetésének kitöltése céljából

Clujon feltűnést keltő letartóztatás történt. Balanescu Ion államvasuti tisztviselőt, akit városszerzte ismertek, egy reggel egyik vendéglőben letartóztatták és a katonai ügyészségre szállították. Balanescu-ról kiderült, hogy azelőtt a buzeui gyalogezrednél mint hadnagy teljesített szolgálatot,

de minden bejelentés nélkül elhagyta helyét. A fővárosi hadbíróság távollétében egy évi börtönrre ítélte. Balanescu pedig közben Clujra jött, ahol mint államvasuti tisztviselő sikerült elhelyezkednie. Most a katonai börtönbe szállították, ahol ki kell töltenie egy éves büntetését.

50 ezer pengőt ajánlanak a biatorbágyi rém emlékirataiért

Matuska Szilveszter, a biatorbágyi merénylő a budapesti lapok értesülése szerint ötvenezer pengőt ajánlatot kapott az amerikai Hearst-lapoktól a börtönben írt emlékiratainak átengedéseért. Ezenkívül egy svéd pénzcsoport nyolcezer pengőt ajánlott fel neki, ha a vasuti katasztrófák elhárítására szolgáló találmányát eladja. Matuska ezeket az összegeket gyermekének adta, azonban a biatorbágyi merénylet áldozatainak hozzátartozói ez ellen tiltakoznak és az összeget a kártérítési igények kielégítésére kérik fordítani. Jelenleg tizenöt ilyen kérelmet nyújtottak be a budapesti törvényszékhez.

Hőségben hűsít: Valódi Diana

Mussolini távirata Francohoz

A spanyol polgárháború kitörésének két éves fordulójára alkalmából Mussolini táviratot intézett Franco tábornokhoz, amelyben rokonszenvét fejezi ki Franco mozgalma iránt. A távirat a következő szavakkal végződik:

„A mi derék legionáriusainknak s az örök pompás katonáinak testvériesen kiemelt vére örökreszülő barátságban egyesítette népeinket. Arriba España!”

Hadjárat indul a vadkacsák ellen

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium égisze alatt működő vadászati felügyelőséghez érkezett jelentések szerint az ország különböző vidékein jelentős károkat okoznak a vadkacsák a természetben. A minisztérium ilyenformán elhatározta, hogy a vadkacsa-vadászati engedélyt, amely eredeti terv szerint csak augusztus 14-ével lépett volna életbe, már július 20-ával életbelépteti. A vadkacsákra tehát már július 20-ától szabad a vadászat, azonban csak mezőkön, repülés közben, míg vizeken az eredeti határidőig, augusztus 14-ig tilos a vadkacsára való vadászás.

Rheuma lenne? Rheumás, eszűs és mindennemű hűléses betegségeket, amilyen elsősorban a gripa, meggyógyít a Togal-tabletta, egy komoly, biztos hatású gyógyszer. Baktériumölő hatású és a káros és mérgező anyagokat teljesen eltávolítja a szervezetből s így lényegesen előmozdítja annak teljes gyógyulását. Rheumánál a többbhetes, gripánál a néhány napos Togal-kezelés nagyszerűen bevált.

Szivenlőtte magát irodájában egy cluji kereskedelmi ügynök Drámai jelenetek az öngyilkosság színhelyén

Cluj, július 22. Megrendítő öngyilkosság hozta izgalomba ma reggel a Piața Unirii 3. sz. alatti ház lakóit. A ház földszintjén lévő „Agimex” kereskedelmi ügynökség irodájában reggel fél 9 órakor szivenlőtte magát Friedmann Ottó, a vállalat tulajdonosa.

A megrázó dráma pillanatában Friedmann Ottón kívül senki sem tartózkodott a két szobából álló irodahelyiségben.

A lövést nem hallotta senki. A 6.35-ös típusú forgópisz-

toly drámai gyorsasággal véggezte el szomorú munkáját.

Friedmann Ottó reggel 8 óra előtt pár perccel jött be az irodájába. Negyed kilenckor még beszélgetett a házban lévő „Astra” buffet egyik irodakisasszonyával, aki a tragikus öngyilkosság előtt néhány pillanattal semmi különösét sem vett észre Friedmann Ottón. Nyugodt volt. Kissé még mosolygott is.

Náthán Hermann, Friedmann Ottó egyik barátja és

üzlettársa, félkilenc után jött be Nagyfaludi Ferdinánddal az irodába. Első pillantása a földön fekvő revolverre esett. — Rosszat sejtve rohant be a másik szobába. Itt megdöbbenő látvány fogadta.

A szék mellett a földön, vértől borítva, ott feküdt holtan Friedmann Ottó.

Hátrahagyott levele szerint anyagi nehézségek és egy nagyobb, de sikertelenül végzett üzlet miatt menekült a halálba.

50 ezer tonna cukrot kap Németország Mexikótól

A Havas-ügynökség a következőket jelenti: A mexikói kormány megállapodást kötött Németországgal, amelynek értelmében 50 ezer tonna cukor ellenében papírt és más német árucikket vásárol. A külföldi újságírók ez ügyben kérdést intéztek Cardenas köztársasági

elnökhöz, aki kijelentette, — hogy Mexikónak szüksége van arra, hogy minden iparcikkét elhelyezze és a vásárlókban nem válogathat. A mexikói kormánynak tehát nem áll módjában elutasítani a német ajánlatot, annál kevésbé, miután az Mexikóra nagyon ked-

vező. Másrészt Cardenas köztársasági elnök kijelentette, hogy Mexikóban minden igyekezet meg van, hogy felvegye a diplomáciai összeköttetést Nagybritanniával, de Mexikó nem teheti meg a kezdeményező lépést.

Erélyesen folyik a vizsgálat antimisoarai köztisztviselők ellen

A vádlottak egy részét letartóztatták, egyeseket viszont szabadlábra helyeztek

Timișoara, július 22. A bányai főváros egész lakossága nagy érdeklődéssel figyeli a köztisztviselők ellen megindított vizsgálat lefolyását. A tisztviselők tartanak a vizsgálattól, mert előbb megszöktek és eltűntek a lakásukról. Így Golumba volt városi tanácsos rem jelent meg a vizsgálóbíró előtt, majd a városi tanácsos után még öt betegségélyző-pénztári tisztviselő — Alexandrescu Schrauder, Tochera, Dascalu és Tapaloga — megszökött Timișoaráról.

Suciu Adrian volt városi főmérnök és a timișoarai munkakamara volt ideiglenes bizottsága tagjainak ügyében tegnap újabb fordulat történt. A vizsgálóbíró Suciu ügyében több kihallgatást eszközölt és a vallomások a volt városi főmérnök tehenészetével kapcsolatos vádpont tekintetében nyújtottak felvilágosításokat. Ille Andrei dr. vizsgálóbíró, tekintettel arra, hogy Suciu Adrian anyagilag is felelős azokért a szabálytalanságokért, amelyekkel gyanúsítják, elrendelte a volt városi főmérnök ingó és ingatlan vagyonának zár alá vételét.

Suciu Adrian és a munkakamara volt ideiglenes bizott-

sági tagjainak letartóztatásával tegnap délután az ítélőtábla vádтанácsa foglalkozott. A törvényszék vádтанácsának döntése ellen ugyanis a letartóztatottak felebbezést jelentettek be és az ítélőtábla vádтанácsa tegnap döntött. A vádтанács este féltíz óráig tanácskozott és akkor ismeretessé vált a határozata, amely szerint Suciu

Adrian, Vulpe Stefan, Sechei Alexandru, Olariu Petru és Todescu Vasile letartóztatását harminc napra megerősítették, míg a munkakamara volt ideiglenes bizottságának többi letartóztatott tagjának szabadlábra helyezését rendelte el.

Hughes megkapta az Egyesült Államok legnagyobb kitüntetését

Newyorkból jelentik: Hughes és négy társa megkapták a legnagyobb kitüntetést, az

Egyesült Államok nagykeresztjét, amelyet annakidején Lindbergh kapott.

Küldje gyermekét a tengerpartra!

Mangalian, „PLAJA COPILOR” gyermeknyaralótelep

Dr. Imas M. Róza, Párisban speciális gyermekorvos vezetése mellett különleges ellátást nyújt. Torna, sport, napfürdő, stb. szakszerű felügyelet mellett. Speciális gyermekkonyha napi 5 étkezés. Román, magyar, német társalgás. Társalgási ismertetést küld és jelentkezéseket felvesz Dr. Imas Róza București, Str. Nicolae Filipescu 32. Telefon: 2-44-76. Nyitva szeptember 15-ig.

Miron Cristea patriárka-miniszterelnök hetven éves

A kormány tagjai lelkesen üdvözölték a patriárka-miniszterelnököt születésnapja alkalmából

A kormány tagjai tegnap délelőtt megjelentek Cristea Miron patriárkamíniszterelnök előtt, akinek bensőséges szerez csekívánataikat fejezték ki abból az alkalomból, hogy a patriárka-miniszterelnök tegnap volt hetven éves. Cristea Miron a román nemzeti egyház feje már ezen méltóságában is hervadhatatlan érdemeket szerzett úgy egyházi, mint kulturális téren. Amikor Öfelsége

Carol király erőteljes mozgalmat indított az országnak új utakra való vezénylése és konszolidálása érdekében, akkor a munka kormányának élére Cristea Miron patriárka-miniszterelnököt hívta meg. Az első kormányt követő második kormány elnöke szintén a patriárka-miniszterelnök lett, aki számtalan esetben bebizonyította, hogy mindig csakis az ország érdekeit tartja szem

előtt. Röviddel azelőtt bocsátotta ki Cristea Miron kormányának kiáltványát, amelyből kitűnt, hogy a patriárka-miniszterelnök vezetése alatt álló kormány mily sokat valósított meg már az ország érdekében. Most, amikor munkában és eredményekben gazdag hetven esztendő áll a patriárka-miniszterelnök mögött, az ország minden polgára háláteljes tisztelettel csatlakozik a szerencse kívánsatokhoz.

28-án tartott Washingtonban, a végét jelenti a nemtörődöm-ség politikájának s meg is volt a világban a várt hatása. Hull helyettese Sayre részletesen ki fejtette a mikrofon előtt vezére gondolatait.

Nicholas Murray Butler doktor, aki előttem járt Párisban, a következő nyilatkozatot tette: „Az Egyesült Államok története Washingtontól napjainkig, azt bizonyítja, hogy országunknak sohasem volt közös Európa-erőse”.

Ez igaz. Az Egyesült Államok elszigetelődése inkább csak magatartás, mint valószínű elhatározás. Ma a fejlődés mind a 48 államunkban gyors, a közvélemény jólétesült és a kormány résen van. Tudjuk jól, kik a barátaink.

A mi barátaink azok, akiknek politikai eszménye azonos a miénkkel, azok, akik a béke megőrzéséért küzdenek.

Megszakadtak a japán-orosz tárgyalások

Tokió, július 22. A Hsinking mellett történt határsértés ügyében a mandzsu-szovjet tárgyalások megszakadtak. Hatvan órája semmi hír arról a két mandzsu hadikövetről, akik a határsértés ügyében szovjetország területre utaztak. A Sigemitsu moszkvai japán nagykövet és Litvinov szovjet külügyi népbiztos közötti tárgyalások is sikertelenül végződtek.

Fenti körülmények miatt aggasztó légkör támadt Japán számára. Japán körök nem titkolják, hogy új háború veszélyét tartják lehetségesnek.

Erő, jókedv, frissesség: Valódi Diana.

Kártyarazzia Brailában

București, július 22. A brailai rendőrség több kártyabargangot leplezett le a városban. A piacon levő Orangyal-kávéházban tetten értek 20 játékost, akik egy billiárdasztal körül játszottak. A megzavart társaság tagjai ablakokon keresztül menekültek ki az uccára. A kávéház tulajdosorát bíróság elé állították. A kártyarazziát néhány napon belül megismétlik.

Kettős öngyilkosság

Sighetról jelentik: Megrendítő kettős öngyilkosság történt Sigheten az Iza partján, hol összeülkezett fiatal párt találtak eszméletlen állapotban. Megállapítást nyert, hogy Both Mihály 18 éves fiatalember és Orrac Erzsébet 17 éves salisteai illetőségű leány marószódával megmérgezték magukat, mert szülei elleneztek házasságukat. Kórházba szállították őket, ahol nagy kínok között kiszervezett az öngyilkosság mindkét áldozata.

Öngyilkosságot követett el egy visszaélésekkel megvádolt amerikai szenátor

Newyork, július 22. Julius Berg newyorki szenátor tegnap öngyilkosságot követett el, néhány órával az előtt, hogy az ügyészség különböző kijárási üzemek címén vádat emelt volna ellene. Berg ellen az volt a vád, hogy befolyását meg nem engedett módon használta fel a vilákiállítások kapcsán különböző koncessziók kibocsátása, különösen szesz

italok árulására jogosító engedélyek kiadása érdekében. Az öngyilkos elnöke volt a zsidó volt frontharcosok nemzetközi szövetségének és nagy befolyásnak örvendett a newyorki demokrata párt körében. Öngyilkosságát az ellene emelt vádak beismerésének tekintik.

A Berg elleni vizsgálat különben összefüggésben áll egy

széleskörű botrányos ügygel, mellyel kapcsolatban eddig husz embert tartóztattak le, köztük Richard Davis ügyvédet, Moran képviselőt és James Hines, egyikét a Laguardia polgármesterré való megválasztása előtt Newyorkban legnagyobb politikai erőként Tammany Hall demokratikus egyesület volt vezetőinek

Semleges marad-e Amerika az új háborúban?

Walter Lippmann, a kiváló amerikai nemzetgazdász, aki jelenleg Párisban időzik, a következő érdekes nyilatkozatot tette egy párisi lap munkatársának erről az egész világot izgató kérdéssel:

Nem akarok jóslgatni, inkább összefoglalom az eseményeket. A fegyverszünet után következő 14 évben az Egyesült Államok fokozatos visszavonult az európai politikától és 1933-tól 1936-ig tökéletesen elszigetelődtek. És nem csak az Egyesült Államok kormánya vonult vissza minden nemzetközi politikától, — a Briand-Kellogg paktum és az 1922-es tengerészeti szerződés nem érintik ezt a kérdést — de az amerikai tőke is elzárkózott a világpiac elől. Elkövetkeztek az 1936-os választások. Nagyszerű elnökünk, Roo-

sevelt mellett kivált egy eszes és erős akaratu férfi, Cordell Hull külügyminiszter.

A diktatúrák Európa békéjét fenyegették. Japán bekebelezte Mandzsuriát. Nyilvánvaló lett, hogy ez a hódításra éhes ország arra vágyott, hogy tengeri nagyhatalommá legyen és befolyása Szibériától egész Singapur-ig érvényesüljön. — Kezdünk felocsudni. Mi, akiknek az a feladatunk, hogy megőrizzük biztonságunkat és tulsúlyunkat a Csendes Oceánon, mi, akik rossz szemmel néztük az angol hajóhad gyarapodását egyszerre azt áhitottuk, bár csak lett volna még hatalmasabb. Aztán következett a spanyol háború, a polgári lakosság lemeszárllása, az Anschluss, a csehszlovákiai feszültség, a háborús veszély... Közben ne feledjük, a japánok elsüllyesztettek egy amerikai ágyunaszádot.

Ki tudja, vajjon a béke barátai nem kell-e, hogy áldják ezt a drámát, amely a kínai vizeken játszódott? Ezek után már örültség lett volna szem hunyni a világ tragikus valóságai felett. Az a beszéd, amelyet Cordell Hull május 10

VIZUMOKAT

leggyorsabban intéz lapunk kiadóhivatala:

Magyar vizum	575 Lei
Magyar vizum átutazásra	280 Lei
Cseh vizum	110 Lei
Német vizum	900 Lei
Svájci vizum	610 Lei
Lengyel vizum	830 Lei
Francia vizum	520 Lei

Este 7 óráig beadott vizumozást másnap este 6 óráig pontosan teljesítünk

Hamis nyomon

— Regény — 9

— Nem tévesztették össze a személyeket — vágott közbe Selkirk hirtelen hévvel. — A vádhatóság főtanúja nem tévedésből vallott úgy...

— Nézze, nézze — csitítgatta Hallett ezredes — nem szabad neheztelnie arra a tanura, aki...

— Megengedhetem már magamnak, hogy becsületes legyen önmagammal szemben — vágott közbe Selkirk. — Igenis, nehezteltem és gyűlöltem, annyira, amennyire emberi lény gyűlölködhet olyan valakit, aki hazudott és igyekezett hamis esküvel az életemről megfosztani... és hamis esküvel juttatott husz évre börtönbe... Gyűlöltem Edward Marchot!

Mrs. Hallett rámeredt, aztán tehetetlen mozdulatot tett. Egyáltalán nem háborították föl ezek a szavak. Egyszerűen azt gondolta, hogy ez a szerencsétlen sorsu ember husz évig tépelődött az ő bírósági tárgyalásán és rögeszméivel jött ki a börtönből.

— Nézze, Mr. Selkirk — szólt most Hallett ezredes — én is jogász vagyok, ügyvéd és remélem, elfogad tőlem némi tanácsot. Figyjen meg, senki sem érezhet nagyobb részvétet, mint én a rettenetes helyzet miatt, amit elénk tárt. Maga azért jött, hogy megnyugtassa a feleségem lelkét és... igen, hogy tisztázza annak az embernek az emléket, akit, úgy látszik, rosszul ítélünk meg. Ez nemcsak szándék volt és mindketten halásak vagyunk érte... De ugyanakkor — folytatta Hallett — óvnom kell önt attól, hogy mások előtt ilyesmit hangoztasson, hogy hamis tanúzással vádoljon valakit. Ezzel csak azt éri el, hogy magát ismét becsukják rágalmazásért. És én remélem...

Selkirk harsány nevetése szakította félbe szavait.

— Köszönöm a figyelmeztetést — mondta. — Nem akartam nevetni, de kitört belőlem. És a modorom... hát persze... azt hiszem, nem megfelelő — Ismét Mrs. Hallett felé fordult. — Azt reméltem, hogy hinni fog nekem. Azt gondoltam, megkönnyebbülést hoz annak, ha megtudja, hogy első férje nem volt gyilkos. — Ismét fölnevetett. — Nem fontos. A fogházban égető kötelességemnek éreztem, hogy felkeresem önt. — Az ember méltányossági érzése szenved, tudja és én...

— Hallgasson rám, kérem! — vágott közbe Mrs. Hallett. Már visszanyerte ryugalmát és elhatározta, hogy a maga módján vet véget a párbeszédnek. Erősen a szemébe nézett Selkirknek.

(Folytatjuk)

Özvegyasszonyok szélhámosa

Apróhirdetés útján vagyonos özvegyasszonyokat csapott be egy házasságszédelgő

Az utóbbi időben úgy a fővárosi, mint több vidéki rendőrséghez is sok panasz érkezett. A panaszok és feljelentések rendszerint

tehetősebb özvegyasszonyok részéről érkeztek

és kivétel nélkül egy Sonnenfeld Mór névű egyén szélhámoságairól szóltak. Sonnen-

feld Mór a lapokban apróhirdetést tett közzé, amelyben közölte, hogy özvegyasszonyt kíván elverni feleségül. A jelentkező özvegyasszonyokat azután sorra becsapta a veszedelmes házasságszédelgő.

A rendőrség megállapította, hogy a nősülés nagy barátja, aki kizárólag özvegyasszonyokra vágyik, hosszabb időt töltött

Afrikában, majd visszatérése után törvényes házasságot kötött és ma egy gyermeknek az atyja.

A bucurestii rendőrség jelentkezésre hívta fel mindazokat az özvegyasszonyokat, akiket a lovag becsapott. Persze hangsúlyozza a rendőrség, hogy a diszkréció biztosítva van...

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megje enik mindennap

ÁLLÁS

Lapárosokat és bevezetett helyekre lapkihordókat úgy helyben, mint vidéken, jó jövedelemmel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Románul is beszélő, jóírású pénztárosnőt készpénz kaucióval felvesszünk vállalat. Ajánlatot Pénztárosnő jelíggel a kiadóhivatalba. 2969

Jómodoru perfekt főzni tudó mindenest keresek. Cim a kiadóban. 2947

Keresünk fiatal molnársegédet azonnali belépésre. Cim: László, Sannicolau, jud. Bihor. 2991

Biciklizni tudó, megbízható boltiszolgát felvesszünk. Cim a kiadóban. 2996

Ugyes kiszolgáló leány és kifutó fiú felvétetik. Fildermann cipőáruház, Nic. Iorga. 2999

VÉTEL-ELADÁS

Egy kézi hajtású tengeridaráló „Kühne” gyártmány eladó Str. Franceză 12. 2419

Ketréc, targonca, falióra, kalitka, taligakerék, üvegek eladók. Str. Scoalei 1. 3000

Lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

KÜLÖNFÉLE

Elveszett „Axi” nevű másfél éves farkaskutya. Megtalálót jutalmazzuk. Regele Carol 23, ház mesternél. 3001

SPORT

Az egyetlen megoldás

Juga Livius lesz a szövetségi kapitány

A Szövetség a válogatott sikeresebb szereplése érdekében már hosszabb idő óta a szövetségi kapitányra akarja bízni a nemzeti csapat válogatását. — Először Luchide Octavra gondoltak a főtitkár azonban elhá-

ritotta magától ezt a megtisztelő megbízatást. Újabb hírek szerint szövetségi kapitánynak Juga Liviuszt fogják felkérni. Juga megválasztását Luchide főtitkár is támogatja.

Nem szerződött már Juhászt a Tricolor

A ploestii Tricolor rendkívüli előkészületeket tett az A. divízióra. Egy sereg játékost szerződöttetett és elsősorban a CAO játékosaira vetette ki a hálóját. Közülük azonban csak Juhász állt kötelnek és a válogatott centerhalf hajlandónak

is mutatkozott. Ploestibe igazoltatni magát. Most, — amint a fővárosból jelentik — a Tricolor bejelentette, hogy nem tart már számot Juhászt, — mert a játékos — bár már teljesen felépült — még mindig sántít

Csik uszóvilágbajnok Ardealban

A tg.-mureși MSE minder esztendőben nagyszabású uszóversenyeket rendez — a legkiválóbb magyar uszók részvételével. A tg.-mureșiek az idén ismét a budapesti BEAC-ot látják vendégül és a turán résztvevő játékosok között lesz ismét Csik dr. az olimpiai világbajnok uszó is. A BEAC hír szerint 30 versenyzővel vesz részt a turán.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCURESTI. 7.30: Pitmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelzés. 13.10: Déli hangverseny. Köiben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Katonazene. 19.45: Felolvasás. 20: Anghel Viorica énekel. 20.25: Híres énekesek lemezei. 21.15: Ghinda tánczene. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégloji zene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszó. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Mesék. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Munkásfélóra. 18.30: Jazz. 19.15: Mit üzen a rádió? 19.45: A rádió szalonzenekara. 20.30: Mai olasz költők. 21: A gésák, operett. — 22.50: Hírek. 22.10: Cigányzene. 24: Hírek német és olasz nyelven. 24.10: Hanglemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA